

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna — ulica Carintia št. 12.

Iz proračunske razprave v zbornici poslancev na Dunaju.

Govor državnega poslanca Spinčića v seji zbornice poslancev dne 11. marca 1903. (Dalje.)

Razmere v deželnem zboru istrskem.

Ja meni je naloga, da gospodu ministerskemu predsedniku in drugim gospodom ministrom pokličem v spomin nekoliko interpelacij in drugih dejstev, ki so obvezna, in ki bi morala biti znana tudi visoki vladi in nje članom. Večinoma se bom omejeval na Trst, Gorico in Istro, mej tem ko vprašanje o tajni klavzuli in o razmerah v Dalmaciji prepustim svojemu tovarišu Biankiniju in drugim gospodom, ki bodo morda govorili.

Tako so poslanci Spinčić in tovariši dne 12. decembra 1901. uložili interpelacijo, zadevajočo razmere v deželnem zboru istrskem sploh, in postopanje deželnega glavarja in vladnega zastopnika še posebej. Ne deželni glavar, in tudi ne vladni zastopnik se ne poslužujeta v debati deželnega zbora, in v svojih govorih in odgovorih na interpelacije drugega nego italijanskega jezika (Čujte!), nikoli hrvatskega ali slovenskega jezika, jezika večine prebivalstva v deželi.

Na to interpelacijo njegova ekscelencija gospod ministerski predsednik sicer ni odgovoril z besedami, pač pa je odgovoril z dejanji, ko je bil potem izvoljen nov deželni zbor, in sta bila na predlog visoke vlade, gospoda ministerskega predsednika, na novo imenovana deželni glavar in vladni zastopnik.

Jaz pravim na novo, ker je bil deželni zbor na novo izvoljen, ali osebi sti ostali isti, in njija postopanje je tudi ostalo isto, vse je ostalo pri starem. Položenje, v katerem se sedaj nahaja novi deželni zbor, je bilo opisano v interpelaciji posl. Spinčića in tovarišev od 12. novembra 1902.

Nedavno, za Brijuni, se je bilo dogodilo, da vladni zastopnik — kar je bilo sicer v navadi — niti pozdravil ni deželnega zbora, bržkone zato, da ni bil siljen tudi hrvatski ali slovenski govoriti pred deželnim zborom. (Čujte!)

Deželni odbor istrski krši zakone.

Nekolikokrat je bilo izrečeno, in to tudi od državnega sodišča, da deželni odbor istrski nasproti Hrvatov in Slovencem krši zakone, in to ravno tudi v jezikovnih stvareh. O tskem dogodivševem se slučajno je govorila me drugimi interpelacija posl. Spinčića in tovarišev od dne 29. maja 1901. Ni mi pa znano, da bi bila e. k. vlada kaj ukrenila v varstvo zakona in pravice. (Čujte!)

Kako politične oblasti spoštujejo ravnopravnost!

Dalje govori interpelacija istega poslanca Spinčića in tovarišev od 15. aprila 1902. o

pozivih do vojaških obvezancev od strani e. k. okrajnega glavarstva v Kopru in sicer pozivih za vojaške obvezance, ki so Slovenci in ki ne umejo drugega, nego slovenski jezik in ki so torej doma iz čisto slovenske občine. Ta vabila so bila torej od e. k. okrajnega glavarstva v Kopru izdana v italijanskem jeziku. Njegova ekscelencija gospod ministerski predsednik je pojasnjeval to s pomoto, ki da se je dogodila v pisarni. Tudi njegova ekscelencija gospod ministerski predsednik Thun je svoječasnno na slično interpelacijo odgovoril, da se je dogodila pomota v pisarni; jaz sem mu pa v kakih 14 dneh potem dokazal na podlagi mnogoštevilnih, več stotih dokazov, da je bil krivo informiran, in isto bi mogel tudi danes dokazati njegovi ekscelenci gospodu pl. Koerberju, ker omenjeni slučaj ni osamljen, da se namreč slovenskim občinam in posamičnim državljanom v Istri in v Primorju sploh usiljuje italijanski jezik. Kako gospodje tamkaj sicer postopajo, kaže odlok e. k. namestništva v Trstu dne 20. septembra 1900, št. 20056/IX, ki je podpisan od e. k. namestnika Goëssa in se tiče rešitve neke v slovenskem jeziku sestavljene vloge v volilnih stvareh v slovenski občini Dekani.

Ta rešitev je sestavljena v nemškem jeziku (Čujte! Čujte!), in je bila ravno v tem jeziku doposlana okrajnemu glavarstvu, ki je preskrbelo prepis te rešitve v nemškem jeziku (Čujte! Čujte!) in jo je potem dostavilo občini s kratko stergalno noto.

Na ta način kaže e. k. vlada svojo nevtalnost; in naše občine, oziroma njih funkcionarji in stranke morajo okolo letati, da umejo to, kar jim priobčujejo e. k. oblasti na njihove slovenske vloge.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 21. marca 1903.

Državni zbor. Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje večerajšnega brzojavnega poročila.)

Posl. Biankini je povdarjal, da so Hrvati vled duvalizma razdeljeni na dva dela, kar da škuduje političnim interesom toliko Hrvatov tostran, kolikor onstran Litve. Duvalizem je pokopal staro in slavno hrvatske državo in že 36 let, odkar obstoji duvalizem, si Madjari prizadevajo, da bi uničili še zadnje ostanke hrvatske države. Govornik je izjavil, da prej ali slej pride do krvave revolucije, ako Madjari ne nehajo zatirati Hrvatov. Povdarjal je, da je dolžnost vlade, in v prvi vrsti vladarja samega, da zabrani nadalje zatiranje Hrvatov in da ne dovoli popolno uničenje naroda, ki ima toliko zaslug za nastajajočo. Stoletja in stoletja so Hrvati pretakali potoke krvi v obrambo Avstrije

in Habsburške dinastije in še do zadnjih časov bila je Hrvatska večna vojašnica, iz katere so se pošiljali sinovi hrvatskega naroda na vsa bojna polja. In kako plačilo so dobili za to? Najčrnejšo nevaležnost, njih se je žrtvovalo Madjarom in Italijanom.

Za Dalmacijo so posledice duvalizma še hujše, nego za Hrvatsko in Slavonijo; Dalmacija je bila npravno izdana. Glasom jasnih določb v avstrijsko ogrski nagodbi, sankcionirani po kralju, mora se Dalmacija priključiti Ogrski in to se zgodi, kadar bodo želeli mogočni Madjari. Oni čakajo le ugodnega trenutka, ko bodo mogli uresničiti svoja imperijalistična stremeljenja. Avstrija ve to in valed tega popolaoma zanemarija Dalmacijo. Tako se Dalmacija bliža popolnemu propadu.

Dodatno nam je tudi še zabeležiti, da se je posl. Povšar v seji dne 19. jako obširno bavil z novim carinskim tarifom. Povdarjal je, da bodo jako visoke nemške uvozne carine zelo škodovala našemu izvozu, posebno pa izvozu poljedelskih pridelkov. Izvoz konj in prašičev na Nemško da bo skoraj gotovo popolaoma ponehal. Tudi izvoz sošivja da je zelo padel, kar so v prvi vrsti zakrivile železnice z neugodnim prevažanjem in visokimi tarifi. Opozarjal je na jako mnogoštevilno izseljevanje, katero tvori skoraj izključno kmetovalci. Povdarjal je potrebo visokih uvoznih carin na vino, da se tako obvaruje pogina domačo vinogradništvo. Avstrijski poljedelci ne morejo vsprejeti nagodbe, kakoršnja je sklenjena med obema vladama, ker je ta nagodba škodljiva našemu poljedelstvu.

Duvalizem, nadaljeval je govornik, obsoja Slovane v suženjstvo. Ali duvalizem ne bo mogel dolgo obstajati in dovede do vojne med državljani. Ako bodo stvari nadaljevale tako, pride drugi ban Jelačić, ki bo vodil Hrvate preko Drave. Takrat bodo himno maščevanja pevali tudi drugi zatirani narodi na Ogrskem, Slovaki, Romuni, Nemci in Srbi. To bo kritičen dan za vso državo. To je mogoče preprečiti le na jeden način in sicer potom revizije državnih prav. Vse hrvatske dežele: Hrvatska, Slavonija, Bosna, Hercegovina, Dalmacija in Istra morajo tvoriti neodvisen upravni teritorij.

Ko je govoril še posl. Glabinski v prilogi nagodbi, bila je ista izročena nagodbenemu odseku, istotako je bil tudi carinski tarif izročen posebnemu odseku, ki se ima še-le izvoliti. Koncem seje je bila prečitana interpelacija poslanca Fellingnerja glede dvoboja med častniki. Prihodnja seja bo v torek.

Parlamentarne stvari. Znani češki posl. Fořt, ki je avtoriteta izlasti v trgovinsko političnih in narodno-gospodarskih stvareh je odložil svoje mandate v proračunskem, nagodbenim in železniškem odseku. Obrlral je le mandat v socijalno-političnem odseku. To pa zato, da se reši po njem izdelano poro-

pogledu na to čarobo? Oh — čemu si z dvomi duha in razsodnosti kratiti slast takih trenutkov? — in skoro jezno in besno je odbijal od sebe navale razsodnosti in pesimističnih razlogov svojih.

Po večerji, na kateri je Vera pokazala ves svoj hišni talent in svojo ljubeznjivost ter je znela razgnati tudi melanholijo Klenušičevu, so se stari zopet umaknili v Albaničevu sobo in so nadaljevali s kartanjem.

A midva pojdeva na luščenje turščice! — je rekla Vera, obrnivša se k Levu. — No, malce izvolite počakati. Pojvi, Zlatica, v mojo sobo!

Trajalo je kake pol ure, predno sti se vrnili. Lev je vskliknil očaran, ko sti stopili v sobo. Bili sti preoblečeni v krasno kmečko obleko nošaje posavske. Lepo nakitjena platnena obleka si je prilagala posebno dobro eni in drugi. Zlatica se je kar spremenila v lepo, čilo kmečko dekle. Vera je sicer tudi v tej noši obdržala svoje odlične izgledanje, zato pa je krasna narodna obleka zadobila na njej

čilo o zavarovanju mirovin zasebnim uradnikom. Potem da položi tudi svoj državno-zborski mandat.

O dru. Fořtu je znano, da je za bolj radikalno politiko in zastopa mnenje, da Čehi ne bi smeli odnehati od obstrukcije. Zato je v vednem nesoglasju z večino kluba.

Legitimacijski odsek zbornice poslancev je imel dne 18. in 19. t. m. sejo. Gospodje so se bavili z volitvami, proti katerimi so uloženi protesti. To nas je spomnilo na volitev g. Bennatija v Istri. Ta tudi še ni verificirana. Kako je stvarjo?! Ali poizvedovanja še niso dovršena? Ni nam toliko radi enega mandata, marveč nam je do tega, da užaljena politična morala zadobi zadoščenje. Kar se je godilo na tej volitvi, način, kakor je bil izvoljen Bennati — živ ali mrtev — je mož hotel priti na Dunaj — to ne sme ostati nekažnjeno. G. drž. posl. Plantanu moremo zagotoviti hvaležnost istrskih Hrvatov in Slovencev, ako povspeši stvar.

V karakteristiko nemških konservativcev. Povodom smrti Riegrove so nemški konservativci podali ne le eksempl, kako daleč more sezati nevaležnost strank in ljudi, ampak so tudi temeljito postavili na laž one, ki bi hoteli učiti, da je politični konservatizem identičen z narodno pravičnostjo in toleranco, da je torej ta politični konservatizem ekstremi nasproti onemu drugemu ekstremu, ki ga imenujemo narodni šovinizem. Danes je »konservatizem« nemških katolikov v državnem zboru tako temeljito narodno netoleranten, da se ne more povspeti več niti do činov pijetete do odličnih — mrtvih. Praška »Politik« pravi nemškimi konservativcem v lice, da se njihov »katoliški centrum« povodom smrti Riegrove ni vedel ni lepo ni plemenito. Leta in leta je bil Bieger zvest zavaznik nemškimi konservativcem in je tudi radi njih — povodom šolskega predloga Lichtensteinovega — žrtvoval svojo do tedaj brezprimerno popularnost med svojim narodom. A katoliški centrum ni imel za Riegra ni ene besede sožalja ter je v toli resni uri nameromoma žalil ves češki narod.

Celó organ poljskega »kola«, »Čas«, ta hiperkonservativni list, obsoja vedenje nemških konservativcev. Listi teh politikov so se v strahu opravičevali, ker je bil njihov somišljenik, dr. Fuchs, na pogrebu v Pragi (ali le za svojo osebo), ter so tretpetaje odklanjali vsako odgovornost. »Čas« pravi, da kaj tako ostudnega ni še našel v avstrijski publicistiki!!

Demcnstracije Košutovcev v Budimpešti. Večraj so v Budimpešti slavili obletnico Košutove smrti. O tej priliki podali so se vseučiliščniki na pokopališče na Košutov grob. Nazaj gredé prepevali se Košutovo himno in prirejali demonstracije proti

neki oplemenjeni značaj in je še bolj iztcala svojo večno lepoto. Lev je mogel v prvi hip, od zanosa in oduševljenja, le opazovati in uživati krasno sliko, a potem je začel navdušeno ploskati z rokama in poskakovati okolo deklice kakor kakov mladič. Oni sti se sicer res s prvega vedli plaho in sramožljivo, s čemer sti, ne misleči na to, pogodili tudi vedenje, ki pristoja kmečki noši, ali videči potem zadovoljstvo Levovo in ugodni utis nanj — sti zadobili obe zopet svoje naravno navadno vedenje ter sti se vrteli po sobi srečno, zadovoljno in koketno. Idša mimo velikega ogledala se je Vera postavila prednje in se je natanjko ogledala v njem. Zadoljna sama s seboj je popravila le še lase, spuščene v dve debeli kiti, in se je potem obrnila do Leva, pozvavši ga, da pojdejo na skedenj, kjer so luščili turščice. Tudi Zlatica je našla še časa, da je pred odhodom skočila pred ogledalo ter se ogledala v njem na vse strani.

(Pride še.)

PODLISTEK. 62

Na rojstni zemlji.

Spisal **Ksaver-Šandor-Gjalaki**; prevel **M. C. XXII.**

— Po večerji pojdemo na luščenje turščice — je začela Vera. — Dajtej naj Vam pokažem spis, gospod Lev? Samo — ako jih najdem. Ose ne ve za ključ.

— Pa ne treba danes — pridem jutri.

— Jutri? Ali ni že kasno?

— No — za er dan — sicer bom mogel storiti potrebno tudi brez pisma. Tako in tako moram imeti poprej poročilo z Dunaja.

— Torej dobro! Ali jutri vsakako? Jaz Vam prinesem sama.

Večer je minol Levu v preprijetnem, pa bilo tudi praznem razgovorjanju z deklicama. Sedel je na fotelju deklicama nasproti, ki

vladi, skupni vojski in dinastiji. Prišlo je na to do spopadov med demonstranti in policiji in je bilo o tem mnogo oseb ranjenih. Med demonstranti so bili tudi poslanci neodvisne stranke.

Posl. Rechs, Bakonyi, Pichler in Vaszonyi so bili ranjeni. 32 oseb je bilo težko ranjenih in so jih prepeljali v bolnišnico. — Tudi neki policijski inšpektor je smrtno ranjen. Demonstracije so se na večer ponavljale v gledališču in potem tudi po ulicah do 11. ure po noči.

Tržaške vesti

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel danes zvečer ob 8. in pol uri svojo sejo.

Volilci III. okraja! Podpisani vas vabi na shod volilcev, kateri bo dan 22. t. m. ob 4. uri pop. v dvorani »Gospodarskega društva« na Frdeniču pri sv. Ivanu.

Določiti bo treba kandidata za naš okraj; zato glejte, da pridete vsi, a to le volilci!

Nevolilci nimajo vstopa na zborovanje. Domsči volilni odbor.

Osebnostna vest. Veletržec v Trstu gosp. Kornelij Gorup, sin veledušnega slovenskega mecena g. Josipa na Reki, je od črnogorskega kneza odklovan s komturskim križem Danilovega reda.

Mestni svet. Sinočnji seji mestnega sveta je predsedoval prvi podpredsednik, dr. Venezian. Rešila se je najprej zadeva glede podelitve nagrade za jeden zgodovinski spis o Trstu.

Na to se je na predlog svet. dr. Spadonija povzelo občinskim dijurnistom dnino od K 3.60 na 4 K.

Predsednik dr. Venezian je na to odprl debato glede izvolitve odseka, ki bo imel rešiti reklamacije glede volilnih list.

Prvi se je oglašil za besedo svet. dr. Rybář, kateri je izjavil, da nima nič proti temu, da se izvoli ta odsek. S tem pa se izroči posebni komisiji en del dela, ki v zmislu § 44 mestnega statuta pripada občinskemu svetu.

Predsednik je izjavil, da se je zmeraj tako delalo, da pa mestnemu svetu ostaja še vedno pravica reševati rekurze.

Svet. dr. Rybář je odgovarjal, da je to sicer res, da je v mestnem svetu nemogoče natančno pregledati rekurze in da to dela le odsek. Bilo bi torej pravično, da je v odseku zastopana tudi manjšina. On sicer ne dvomi o osebni poštenosti gospodov iz večine, a v političnih zadevah ne zaupa nikomur. V dokaz temu je navajal fabriciranje »cittadinov«, o katerih se v mestnem svetu prečitajo samo imena. Na ta način smo dobili nad tisoč novih volilcev, kateri so seveda vsi pristajali večini. Dočim ti novi volilci ne plačujejo niti krajevarja davka, odreka se celó v zadnji volilni reformi volilna pravica onim, ki plačujejo osebni davek. Radi tega nima zaupanja do večine in želi, da bi bila tudi manjšina zastopana v dotičnem odseku. Ne razume, zakaj da nčjejo trpeti kontrole, ako imajo čisto vest, in mu je nerazumljivo, da bo večina, ki se toliko ponaša se svojim liberalizmom, izključala nas iz odseka samo radi tega, ker smo Slovenci.

Na to je svetovalec Costellos, ki je bil med kandidati za ta odsek, izjavil, da ne vsprejme izvolitve in naj ga brišejo z liste. Večina je mesto njega soglasno izvolila v odsek svet. Iv. Gorupa.

Ko je mestni svet rešil še nekoliko drugih zadev, bila je seja zaključena.

Vse meščanstvo? Glavni zastopnik tržaške camorre, list »L' Independente«, je brzojavno čestital v imenu vsega meščanstva predsedniku Josipu Biancheriju o priliki 50. letnice parlamentarne delovanja tega gospoda.

Biancheri je odgovoril in se podpisal: »Presidente Biancheri«.

Tržaško meščanstvo vseh narodnosti res rado časti vse, kar je časti vrednega. Ali »Independente« je priredil politično demonstracijo in je hotel manifestirati za aspiracije narodne in državnopravne naravi, a katerimi velik del prebivalstva ne soglaša, marveč je zanjimi v najostrejem nasprotju! Zato pa tudi ni imel pravice govoriti v imenu vsega meščanstva, si je torej srogiral neko pravico, katere faktično nima. On je mogel svobodno čestitati v svojem imenu, ali v imenu svoje stranke, svojih somišljenikov, nikdar in nikoli pa v imenu vsega prebivalstva. Te pravice — govoriti namreč v političnih stvareh

v imenu vsega prebivalstva — nima nikdo v Trstu! Nima je iz jednostavnega razloga, ker nam aspiracije gredo navskriž. »Independente« je zagrešil brezobzornost na dve strani. Udaril je resnici v obraz, čutstvomani velikega dela prebivalstva — a je o tem nasamaril, nalagal spoštovanega predsednika italijanskega parlamenta! Brezobzornost je tem ljudem postala že v drugo narav.

Z višave v tržaški okolici nam kažejo: Naš obrežni hrib meri 252 m. nadmorske višine. Krasen razgled imamo na morje in mesto tržaško. Človek si res želi bivati na višini; četudi v priprosti vasi, da je le na višini!

Narava je jela odpirati srce — mila pomlad je tu, ljudje pridno obdelujejo svoje vinograde. Posebno to zimo so bili pridni; pripravili so veliko novih vinogredov in nasadov. Jako hvalevredno! Trud bo že poplačan; zato pridno: cepi v mladosti za stare zobe!

Z naše višave bi se dalo tu pa tam pisati marsikaj, ali včasih smo preleni; največkrat pa ne maramo delati zdrážbe in preprirov, ker nimamo take bolezni. Saj veste, kako rado iz male iskrice nastaja velik, neuglaščen genj.

Ker se pa sedaj bližajo tisti resni časi, ko treba, da sleherni zavedni človek poučuje in svetuje svojemu tovarišu, in ko se bo treba zopet bojevati in odbijati krivične napade naših sovražnikov, ki bi nas radi potlačili in strli kakor kačo, — povdarjamo že v naprej, da ne bomo trpeli nikakega hujskanja in podtikanja, pa naj prihaja od katere-koli strani.

Dosedaj smo opuščali vsako polemiko in se nismo menili za plitve čenčarije, ki smo jih morali čuti včasih. — Danes pa, ko stojimo pred vratmi resnih dogodkov, opozarjamo dotičnega gospoda, naj se nikar ne meša v naše volitvene stvari, ker ga iste čisto nič ne brigajo. Sicer pa je bil dotični gospod sam izjavil, da se ne bo mešal in da, celó ne pojde volit (to smo Slovenci!) No, potem pa se je menda zopet skesal in je rekel, da pojde volit (doslednost, kje si?). Mi pa mu pravimo le toliko: naj stori kakor mu drago, a priporočamo mu, naj ostane nevtralen in naj ne govori prav nič proti nčjemu še le namišljenemu kandidatu in naj ne ščuva ljudi proti istemu!

Tooliko v blagohoten opomin za danes! Če pa ne izda ta opomin, bodi dotičniku povedano, da hočemo v prihodnje pomočiti pero — nekoliko globlje.

Nekoliko resnice od prijateljske strani. Pod tem naslovom smo v izdajstvu od minolega torka zabeležili dejstvo, da stara, najzvestejša prijateljica Italijanov, »Grazer Tagespost«, napisala nekoliko grenkih na adreso naših komunalnih oblastnežev. Zadnjič smo povdarjali simptomatično pomembnost dejstva, da prihaja graja od take prijateljske strani. Danes pa naj zabeležimo na kratko, kaj vse očita »Grazer Tagespost« našim signorom. Nič novega ni to, staro je, isto, kar mi pišemo vedno in vedno; ali novo je vendar zbok mesta, od koder prihaja.

»Grazer Tagespost« beleži, da bo na letošnjih volitvah resna borba med dvema italijanskima strankama, med društvom »Patria« in društvom »Domenico Rossetti«. Če govorimo o prvo imenovanem društvu — pravi — bi bilo zgrešeno misliti — da »Patria« označa Trst ali Avstrijo. Trst norda le relativno, Avstr je nikdar! Za vladajočo stranko je Avstrija le molzna krava. Po našelih te stranke mora biti Avstrija zadovoljna, ako Trst vsprejemlje žrtve od nje, da bo Trst velik in močan. Trst pa hoče biti italijanski. Kardinalna točka v programu tega društva je »italijanska narodnost«. Vsako znamenje življenja od strani našega zaveznika, kralja italijanskega, se vsprejemlje od te stranke z entuzijazmom. Glasilo te stranke, »Piccolo«, se ni sramovalo te dni priobčiti z navdušenjem notico, da se je kralj italijanski — ko je te dni vsprejel v svdijenci marchese Polesinija iz Porčea, ki je, nota bene, poslanec v parlamenta na Dunaju, in ki je bil šel v Rim, da se zahvali na podeljenju nekakega reda — pokazal jako dobro obveščenežnega o razmerah v Istri. Tega pa ni povedal »Piccolo«, da li je kralj istotako dobro informiran o žalostnih razmerah v južni Italiji!

Ko je bil — nadaljuje »Grazer Tagespost« — grof Gočes imenovan nemestnikom v Trstu, je bilo, kar se potrja v obče, med njim in stranko »Patria« sklenjen dogovor v zmislu, da se bo stranka izogibala vsaki

irredentistiški demonstraciji, dočim bo nemestnik puščal stranki popolno svobodo na mestni upravi. Obe stranki sti se dosedaj vestno držali tega dogovora. Irredentistične demonstracije se niso dogajale, ali lista »Piccolo« in »Independente« proslavljata do nabez vse, kar se dogaja v Italiji. Prve kolone v teh dveh listih, ki izhajata dosedaj še v Avstriji, so posvečene Italiji namesto Avstriji. Odkrite demonstracije proti Avstriji se ne prirejajo, ali prirejajo se tajne agitacije. Senator Azeoli v Milanu je izjavil odkrito v »Antologia italiana«, a profesor Ceci v »Popolo romano«, da Avstrija je jako dobro pogodila, ko noče ustanoviti v Trstu italijanskega vsučilišča, ker to ne bi služilo vednostim, ampak irredentizmu.

Tooliko o tej stranki v narodnem pogledu.

Potem pa žigosa »Grazer Tagespost« naše mestno gospodarstvo in omenja: plinarne, tramway, občinske srednje šole, spomenika Verdiju in Danteju, sterski muzej, podpore raznim dijakom, ki študirajo v Italiji, grozne občinske doklade — gospodarstvo v obče, ki je tako, da je slednjič izzvalo odpor v najširših masah, a temu odporu se je postavilo na čelo novo društvo »Domenico Rossetti«.

V zaključku omenja »Grazer Tagespost« grdi volilnih mashinacij, katerih se poslužuje gospodovna stranka, a meni vendar, da »Domenico Rossetti« brzkone zmaga v prvem in tretjem rzedu, tako, da bo to društvo imelo skupno s slovenskimi zastopniki večino v mestnem zastopu.

Ta izvajanja v graškem listu so silno razburila obe glavni glasilni naše vladajoče stranke, ki sti hoteli istim pritisniti pečat smešnosti, a nisti pomislili, kako se spominja ves svet, da sti se tako rekoč, do večeraj vsikdar radi sklicevali ravno na dopisnika v »Grazer Tagespost« in ga priznavali kakor avtoriteto glede naših razmer!

Tempi se spreminjajo in — prijatelji znojimi!

Slovenke v Trstu in okolici! V nedeljo dne 29. t. m. ob 5. uri pop. bo v »Slovanski čitalnici«, ulica S. Francesco št. 2, občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija. Vabimo Vas, pridite vse, katere imate srce za svoj narod! Pridite vse, ki se zanimate za obstanek in razvoj naroda našega! Pridite vse, ki želite, da se naša deca, naše upanje, naša prihodnost reši pete tujčeve! Pridite vse, ki ste v resnici Slovenke z dušo in srcem, in ne samo ob gotovih prilikah! Žrtvujte vse le dve uri za dobro in koristno stvar! Saj Vam ostane še toliko dni in toliko ur na razpolago, da Vam pač ne sme biti žal za eden sem popoldne v korist sveti stvari! Da, gotovo pridete vse! Izgovor ne velja nobeden!

Zahvala. Podpisani se najtopleje zahvaljuje kumici društvene zastave, gospej Josipini Kranje, in njenemu g. soprogu za podarjenih 10 K, in g. Josipu Franetču, ki je podaril 1 krono, ker se ni udeležil nedeljskega koncerta.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

Janez Vrh in — ščavi. Kar je bolj resnih laškin listov v Trstu, so že davno opustili pikanja se »ščavi«. Vrh, slovenski odpadnik, je še edini, ki tu in tam pika s to psovko, sramotečo le onega, ki jo rabi. — Mi smo že večkrat povedali, da med nami ni več ščavov; pač pa je ščavov v Afriki! In to vsi oni, katere je Menelik zaslužil ob času zadrje, za Italijo toli — slavne vojne! Pustite, gospod Janez, naše Gregorine, Rybafe in Dolence na miru in obrnite raje pozornost — sužnjem v Afriki!

Konstatujemo! V dodatek k včerajšnji notici o razpošiljanju volilnih list konstatiramo še, da je bil gosp. Šorli, lastnik »Trgovinske kavarne«, že trikrat na magistratu povprašat radi volilne liste in da jo do danes — še ni dobil!

Pevsko društvo »Velesila« v Šklednju priredi veselico s petjem, igro in plesom na »belo nedeljo«, dne 19. aprila 1903. Vspored bo priobčen pravčasno.

Vojaško veteransko podporno društvo za Trst in okolico bo imelo v nedeljo dne 19. aprila ob 8. uri zjutraj svoj peti redni občni zbor v prostorih »hotela Evropa« s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsednika; 2.) Pregledanje letnega računa; 3.) Imenovanje častnih členov; 4.) Nadomestne volitve v društveno vodstvo; 5.) Eventualni predlogi.

Dražbe premišnin. V poned., dne 23. marca ob 10. uri predpoludne so bodo vse dražbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za v. vilne stvari vršile sledeče dražbe premišnin: ulica Ferriera 21, 16 postelj; ulica Chiozza 28, hišna oprava; ulica Solitario 17, hišna oprava; ulica Geppa 12, hišna oprava; ulica Parintia 17, železna blagajna in 2 klepi; ulica Luigi Galvani, hišna oprava; ulica Poste 4, stroj za rezanje papirja, tiskarski stoj in razno.

Vremenski vestnik. Včeraj toplota: ob 7. zjutraj 7.8, ob 2. uri popoldne 15.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 774.4. — Danes plima ob 4.42 predp. in ob 11.32 pop.; oseka ob 6.13 predpoludne in ob 5.5 popoldne.

Kakor je splošno znano, dajajo Mauthnerjeva semena za repo in klajo velik dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice.

Vesti iz ostale Primorske

× **V blaženje bede v Dalmaciji.** — »Neue Freie Presse« javlja, da je vlada odkazala namestništvu v Dalmaciji iz kreditov za lajšanje bede znesek 550 000 K.

× **Prenos ostankov pokojnega kardinala Jakoba Missia v novo grobnico.** Dne 24. t. m. mine leto, odkar je umrl pokojni kardinal in knezo-nadškof goriški. Tega dne prenesejo na sv. Gori zemske ostanke pokojnega kardinala v novo grobnico v kapeli sv. Mihaela. Knezo-nadškof goriški bo imel tega dne na sv. Gori mašo-zadušnico za pokojnega svojega prednika.

× **E pur si muove!** Iz Istre smo prejeli:

Na severu Istre, na črti Reka Trst, prikazuje se v tekočem letu jako razveseljivi pojavi vstrajnega rodoljubnega dela, pojavi, ki so za kulturni in gmetni napredek našega naroda največja in stalnega pomena.

Sijana zabava na Reki, v čitalnici, ki ima svoj dom na najlepši točki tega mesta, iznenadila nas je. Hrvatska omladina je dosegla v enem večeru najsjajnejši vseh: nabrala je preko 9000 K za učeo se mladino in od teh določila tretjino za našo družbo sv. Cirila in Metodija. Hvala in čast! Doka zasa je našim narodnim nasprotnikom, da imamo več moči, nego je ljubo njim.

Kulturno trdnjavo — »Narodni Dom« — zida letos posojilnica na Voloskem, v mestecu, kjer so pred 10 leti gospodovali še italijanski prodanci. Oni so bili tudi potem, ko se jim je po hrabrih bojih tamošnjih Hrvatov iztrgala občina iz rok, še tako predrzni, da so z denarjem najrevnejših slojev sezidali velikansko poslopje ter mu vtisnili na pročelje napis »Ca-ino-Leseverein«. Propali so grozno, sramotno. Stavba je prišla na boben še prej, nego je bilo mogoče pričeti izdajalsko delovanje. Zavedeni reveži so zgubili vse in so morali še doplačevati! Prvi koncert v tem poslopju pa je bil — hrvatski. Zdaj pa, po sedmih letih vpešnega svojega delovanja, je posojilnica na Voloskem že tako krepka, da si zida svoj »Narodni Dom«, postavlja trdnjavo eminentno narodno kulturnega pomena. Krst čevci kar p hajo od jeze, a pomoči jim ni. In prav je t ko.

Srditih bojev v Podgradu ne bom opisoval. Znani so dovolj. Omenjam jih zato, ker so ravno ti boji provzročili, da se je ustanovila posojilnica, nameravana že kakih 12 let prej. Ta posojilnica menda ni stareja od one na Voloskem. Deluje tudi v skromnejših razmerah. A trdna je vendar že toliko, da tudi ona letos zida »Narodni Dom«. Potreba za to je bila tem že velika. Bil sem lani tam na lepi otroški predstavi, za katero so se trudile rodoljubne dame in dosegle prav dovoljen vspeh. Ali gostilniška še precej prostrana, vendar pa zelo nizka soba, v kateri edini je mogoče prirejati zabave, nikakor ni primerna za to. In čitalnica? Ta je v neki vlažni in temni kleti. Posojilnica pa uraduje v sobici, katera je že prenapolnjena, ako je vstopilo deset ljudi. Vsem tem nedostatom se odpomore sedaj.

Te dni sem bil po opravi v Javorju. Znano mi je bilo že prej, da se v Hrušici zida mlekarica. Javorci mi so pripovedovali mnogo o njej. Iz pogovorov sem se prepričal da gledajo isto z največjim nezaupanjem vidi se jo naravnost od cerkve. Poizvedoval sem, od kodi prihaja ta nezaupnost, in prišel na sled strupenemu jeziku človeka, ki bi bil v prvi vrsti poklican, da odločuje na tako

važni stvari, ne pa da se je nezauprost! In to le vsled — zlobe. Sram ga bodi! A ve naj, da vspeha ne doseže, kakor ga niso dosegli oni, ki so se toliko trudili proti posojilnici v Podgradu. — Naravno je, da sem šel v Hrušico ogledat si mlekarne. Lepa stavba, s lidno delo. Ravnokar se dovršuje in se postavljajo stroji. Parni stroj že deluje. Monteur mi je zagotovil, da v 8 dneh dovrši svoje delo. Mlekarne v Hrušici bo torej prva v Istri, urejena popolnoma moderno, toliko glede stavbe, kolikor glede oprave. Vsa čast v. g. dekanu Rogožu in priznanje Podgradski posojilnici, brez katere pomoči sploh ne bi bilo mogoče zidati in urediti mlekarne.

Naposled mi je omeniti še ono važno kulturno težko, ki letos vzrase sicer ne v Istri, vendar pa tik istrske meje, na črti Reka-Trst, na katero sem kazal v uvodu tega dopisa. »Narodni Dom« v Trstu bo velikansko poslopje na lepem prostoru med najlepšimi. Tu bo središče vsega slovanskega življa v Trstu od tu se bo širil napredek, sejsla prava kultura, to bo trdnjava, ki bo z večjem odbijala najlutejše napade sovražnikov.

E pur si muove!

Vesti iz Kranjske.

* Originalen način plačevanja namemščine. Neki Jakob Podpečan v Ljubljani je bil na dolgu z najemščino za svoje stanovanje od 6. t. m. sem. Ko ga je zvečer pozvala gospodinja, naj plača, je vzel iz listnice bankovce od 10 K in je rekel gospodnji, naj mu da ven 4 krome. Žena je položila 4 krome na mizo in v hipu so bile te krome in oni bankovci — v roki Podpečana, ki je odfrl — skozi okno na dvorišče. Žena za njim na dvorišče — pa ne skozi okno — ona na ulico, ona še za njim, dokler jej ni — izgubil pred očmi. Tako je mož plačal namemščino in prifital še 4 kronice po vrhu. Samo, samo, že tista sitna policija ne utiske svojih prstov v to Podpečanovo — kupčijsko transakcijo!

* 25-let blagajnik ljudske kuhinje. Gospod dr. Josip Staré deluje že 25 let kakor blagajnik ljudske kuhinje v Ljubljani. Predvčerajšnjim se mu je poklonila deputacija, ki mu je v znak zahvale izročila diploma.

* Zanimanje za javne stvari. »Sl. Narod« pše o nastopnem žalostnem dogodku: Avstrija se pripravlja na obnovenje trgovinskih pogodb z različnimi evropskimi državami. Umevno je ob sebi, da zamore koristi svojih državljanov varovati le tedaj, če pozna njihove že je in potrebe. V ta namen je vlada sestavila posebno »Zentralstelle über die Vorbereitung« der Handelsverträge, industrialni svet je določil 12 referentov, ki zbirajo gradivo in sestavijo se tudi posebne enote v taisti namen. To je zlasti važno z ozirom na avtonomni carinski tarif, da bo vlada vedela, do kam sme iti, ne da bi oškodovala domačo obrtno in trgovino. Ker je v Avstriji že od nekdanj navsada, da se najraje pozablja na južne dežele in da se najraje žrtvujejo koristi južnih dežel — vinška klavzula je svarilen vzgled — je predsednik trgovinske in obrtniške zbornice kranjske, g. Leparčič, za minoli teden povabil 60 prvih kranjskih tvrdk na posvetovanje v stvari avtonomnega carinskega tarfa in trgovinskih pogodb, zlasti z ozirom na naš eksport lesa. Stvar je za kranjsko deželo velike važnosti. Izmed povabljenih je pet opravilo svojo odsotnost, na sestanek pa je poleg predsednika trgovske in obrtne zbornice, g. Lenarčiča, in svetnika trgovske in obrtne zbornice, gosp. Baumgartnerja, prišel samo eden lesni trgovec. Komentarja ne bomo pisali!

Vesti iz Štajerske.

— Celjsko državno pravdnništvo se je vendar premislilo in je odstopilo od na daljnega sodnega pragnjanja celjske »Domvine« po § 300. k. z.

No, bolje tako. Merda je kdo opzoral gospode na državnem pravdništvu na sicer blizu obče znano zgodovinsko resnico, da je krščanstvo slavilo svoje zmage ravno s pomočjo — mučenistev! In gospodje so se morda spomnili potem, da bi bili podobni proroku Bleamu, ki je šel tja, da bi proklinjal, a je v resnici blagoslovljal! Dobro bi bilo zares, ako bi si gospodje na državnih oblastih sploh priučili nekoliko modrosti iz življenja tudi nasproti nam Slovercem!

— »Češki Sokol« v Celju. Prihodnje spomlad se povabijo v Celje na izlet »Sokol« iz Češkega, Moravskega in Šlezije. — Takrat jih pride, če le mogoče, dva, tri tisoč. Če utegne, privede jih sam starosta češkega »Sokola«, dr. Podlipny. Spored tega vlepomenljivega izleta čeških bratov na celjska slovenska tla se objavi v kratkem. — Za red bodo takrat »Sokol« sami skrbeli, kajti pride jih toliko, da bi celjska policija ne mogla sama izpolniti svoje naloge.

— Grob Atila, kralja Hunov, najden? Po Mariboru se govori, da je pri sv. Janezu na Dravskem polju neki kmet našel Atilov grob. Na krsti je zapisano »Atilla«. Kmet zahteva za to najdbo 20.000 kron. Včeraj se je mudila na lieu mesta komisija, ki se je imela pripraviti, ako je kaj resnice na tej govorici.

Razne vesti.

Drugače nego v Rusiji! Labonski in drugi Slovanom sovražni listi kaj radi upijejo na slovansko Rusijo, češ, da tam grozno vre med dijaštvom. Vsaki in tudi najmanjši nemir, ki se je dogodil med ruskim visokošolstvom, se grozno napibuje in razkričava; in sicer toliko časa, da na zadoje morajo res verjeti vsi tržaški ignorante — in teh ni malo! — da je vsa velikanska Rusija v enem plamenu!

Dijaški nemiri se dogajajo v veči ali manji meri, po vsej Evropi, in zadoje čase scejeno na Španskiem, torej na romanskih tleh. Toda laški listi kriče vedno le o nemirih v slovanski Rusiji!

V nobeni državi pa ni toliko dijaških nemirov, kakor ravno v Italiji, kjer se istih ne udeležujejo le visokošole, kakor v Rusiji in drugih državah, ampak revoltira čisto tudi srednješolstvo! Ravno te dni je vsa Italija vznemirjena po občem štrajku srednješolcev; toda, ker se to dogaja v Italiji, se »otrčijem« demonstracijam ne pripisuje nobena posebna važnost! Ko bi bilo pa v Rusiji le 10 del teh demonstracij, bi se na rusko barbarstvo vleda izivili celi potoki umazanega — črnila.

Je pač resničen rek: V očesu nasprotnika vidjo smet, v svojem očesu pa ne opazajo — bruna!

Brzojavna poročila.

Obletnica Košutove smrti. BUDIMPEŠTA 21. (B) Daces zjutraj so se zbrali dijaki v avli in so zahtevali, ker je došlo sporočilo, da sta dva visokošola umrla vsled včeraj dobljenih ran, naj se razobesi žalovalna zastava. Poslanec Košutovi so pozvali dijake, naj gredo pred parlament. Sedaj, ob 10. uri, se pomikajo dijaki pred parlament.

BUDIMPEŠTA 21. (B) — Zbornica poslancev. — Poslanec so došli v velikem številu, galerije so natlačeno polne. Ko je ministerski predsednik prišel v dvorano, so mu poslanci viharno klicali »abzug«, na kar je vladna stranka vsklikala »eljen«. Predsednik je naznanil, da se je več govornikov priglasilo za besedo, predno se preide na dnevni red. Prečital je 16 imen. V centru se je pojavila ironična veselost. Opozicija je protestirala proti temu strastno in je kričala: »Krvniki se smejejo!«

Posl. Ratkay (Košutovec) je govoril o večerjnih dogodkih in je v ostrih izrazih napadal redarstvo. Predsednik je pozival govornika, naj varuje parlamentariško dostojnost. Opozicija je protestovala proti temu. Slednjic si je predsednik pridobil posluš in je iskreno prosil zbornico, naj varuje dostojanstvo zakonodajca, ker ista da je skala ogrske ustave. (P. hvala na desni. Klici na levi: To je tarpeška skala, s katere so ogrsko svobodo vrgli v globino. Življenje in varnost državljanov je skala ustave.)

Posl. Raskay je nadaljeval: Včerajšnje prelihanje krvi je bilo poklonstvo vlade pred Dunajem in pred »Bog ohrani«, da se je odlikovala v ekscitah proti spominu Ludovika Košuta. Ali veliki mrtvec je imel svoj ugod v reu ogrske mladine. Govornik je črtal svoje doživljanje med včerajšnjimi dogodki. Govornik govori dalje.

Dogodki na Balkanu. CARIGRAD 20. (B) Generalni inšpektor Hilmi paša odpotuje v Mitrovo, Ipek in Djakovo, da pomiri Albance. Ako njegovo potovanje ostane brezuspešno, zdi se, da je porta odločena, da z energičnimi vojaškimi odredbami uduši opozicijo Albancev proti izvedenju reform.

Umetnostna razstava.

DUNAJ 21. (B) Dana je cesar otvoril trideseto letno razstavo v domu umetnikov.

Velik požar.

BRNO 21. (B) Minolo noč je v predilnici in apreturi Zieglerjeve tovarne volnina navstal požar. Škoda se ceni na približno 400.000 kron. Vzrok požaru je baje ta, da se je blago v tretjem nadstropju poslopja samo vnelo.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu.

Hranilno in posojilno društvo v Nabrežini registrirana zadruga z omejeno zavezo.

VABILO

na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v sredo, dne 25. marca 1903.

ob 3. uri popoldne

v občinski pisarni

po sledečem dnevem redu:

1. Polagane računov.
2. Poročilo kontrolnega odseka.
3. Pouditev računa.
4. V. litev treh udov v kontrolni odsek za l. 1903.
5. Razni nasveti in predlogi.

NABREŽINA, 14. marca 1903.

K obilni udeležbi vabi najljubnejše častite združbenike

Načelnništvo.

Opčine—Repentabor

Da ugodi želam in udobnosti p. n. občinstva je podpisani začel s jutšnjim dnevom organiziral večnjo z »žardinjerami« vsake nedelje. Vožnje bodo v zvezi s prihodi električnega tran vava na Opčine. — Odhod iz Trsta ob urah 8.36 in 10.28 predpol. — Odhod iz Repentabra ob urah 3.50 in 6.30 popoldne. Cena za vožnjo z Opčin v Repentabor in nazaj 30 nov. V Repentabru najdejo izletniki vsako udobnost, izborna vina in isto tako kuhinjo — vse po zmernih cenah. V nadi, da ga slavno občinstvo p. dpre v tem podjetju, belži

Štefan Ozbič.

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrirana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Polno hranilnični račun 816.004.

Srečkanje neprekljeno

23. aprila 1903.

Glavni dobitek

kron 40.000 kron

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o, Mercurio Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiffmann, S. Tavella, Figli di O. Zuculin v Trstu.

Srečke za ogrevalne sobe (Wärnestuben-Lose) po 1 krono

Vsi dobitki se od prodajalcev izplačajo z 10% odbitkom v gotovini.

Naznanilo in priporočilo.

Častim si naznanjati slavnemu občinstvu da je

prodajalnica jestvin

v ulici delle Legna št. 6

kojo sem več let vodil, prešla v mojo popolno last.

Prodajalnica je dobro založena z vedno zvežim in raznovrstnim blagom. Prodajam testenine iz tovarne Znidaršič & Valenčič v Il. Bistrici, Ciril Metodovo kavino primes in Ciril Metodovo sladno kavo kakor tudi narodne užigalice.

Nadejam se, da me bode slavno občinstvo blagovolilo tudi za naprej počaščati z obilnimi obiski, belezi udani

Josip Luin.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Alojzije Galperti

nasl. Fr. Hitty

TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

Zahtevajte

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od gumija, ki obaga jako zanimive nove ter se pošlje gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmandel
L. DUNAJ, Rothenurmstrasse 16.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje
za pogrebne svečanosti
ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 - Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 | Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I. II. III. IV. razreda; prevzi mrličev v tu- in inozemstvo; katafalke v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski; z vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih svetilic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebni predmetov.

Vrvarsko blago

svojega lastnega izdelka priporočam po najnižjih cenah. Vsakovrstne vrvi, štrange, uzde, vrvice (špaga), pase (gurte) itd. Ceniki so na razpolago.

Anton Šinkovec
vrvar in vsister.

Kranj (Gorenjsko)

Gosp.
Leksarnar Piccoli
Lj ubljana.

Vaše železnato vino sem uporabljal z iz- v- ni ním vspehom pr moji soprogi, katera je dolgo časa nerovna. Prosim Vas, da mi določite po pošti še šest steklenic zgoraj imenovanega vina.

Dr. L. Färber
c. in kr. stabni zdravnik.

V GORICI, dne 16. junija 1901.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorjskem in Tolminskem po K 2.40 steklenica.

Naznanilo.

Udano podpisani si časti naznanjati o- njeneu občinstvu v mestu, okoli in na deželi, da je prezel od g. Leopolda Škerl, dobro znani:

zalogo olja, kisa, mila itd.

na trgu Barriera vecchia št 2

V isti se nabaja vedno bogat izbor sve- žega blaga, nadeja predmetov za pranje in toileto.

Na deželi se pošiljajo proti povzetu poštne zvrsto od 5 kg. a večja naročila p. po železnici ali parobrodu.

Cene ugodne

Za množični obisk se topli pri- poroča

Ivan Millonig.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod pri ljubljenejega domačega zdravlila na se pazi edino le na originalne steklenice v zavitkih z našo va- stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
I. Elizabetine ulice 5.

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana
1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn

ter

**velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.**

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tu ti mebliranje vil, prenočišč. uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeš), strgarskih in rezlarskih izdelkov, za izdelova- nje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarskih potrebščin.

Vsaka kletkica izključena, ter se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.

Vrhu tega se jemlje za vsak posamezen kos. — Brojavi: Doljak — Solkan.

Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov je preskušalo in priporočajo

Lovaerinovo vodo za lasje

pr plešah, po nanjkljivi rasti brade, sla i rasti ženskih lasij, proti odpadanju lasij in lučanju kože.

To oznanilo je velike važnosti za vsakega, bodi moškega ali ženske, ki so uporabljali brez vspeha dosedaj mnogoštevilnih mazil za povspesevanje rasti lasem. Nočem pri- govorjati drugim sred- stvom, toda smelo zago- tovijam, da je „Lovaerin“ najvspešnejši. Isti se pri- pravilja vedno po zname- nitem predpisu in doha- jajo mi dan za dnevom na stotine priznanih pi- sem. Nekaj dni po upo- rabl začnejo rasti lasje ter rastejo toliko časa, dokler se ne napravi zdrava, polna rašča z naravnimi in ukoreninje- nimi lasmi. Razven tega pa tudi ne odpadejo lasje.

ki so se povspesovali z uporabo „Lovaerine“. Smelo trdim, da bi lahko napolnil vsako stran tega časopisa edli o le se spričevali, ki sem jih dobil v zadnjih 6 mesecih.

„Lovaerin“ deluje v tako kratkem času, kakor se le misliti more. Najprej se kažejo mali, toda že ukoreninje- ni lasji, kateri se potem razvijejo kakor pri zdravem in mladem človeku i. „Lovaerine“ se uporablja ob obeh vseh družinskih razredov in od obeh spolov in vsake starosti.

Zabranjuje izpadanje lasij, odpravlja luščine, daje prčasno osivelim lasem njih prvotno naravno barvo, odpravlja srbenje, povspesuje raščo obrvij, trepalnic, brade, kakor tudi na pleši.

Cena veliki steklenici „Lovaerine“, ki zadošča za več mesecev, K 5.—, 3 steklenice K 12.—, 6 steklenice K 20.—. Razpošilja proti povzetju ali predplačilu zaloga za Evropo:

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloge v Trstu: Ludvik Naglschmid; na de'elo in drobno v mirobilnici v ulic' Seba- stiano št. 1.; Hektor Zernitz, ulica Stadion št. 2.; Josip Zigon, ulica Caserma št. 8.; Agencija Zullin, Corso št. 21.; Ivan Angeli, ulica Canale št. 5.; Ivan Cillia, Mat. Maichin.

Vse stroje za poljedelstvo in vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za oljke in grozdje z novim diferencijalnim pritiskom

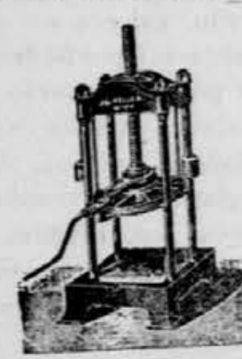
hidravlične stiskalnice za vino

novosti v strojih za škropljenje proti pero- nosperti in za zvepljanja, grozdni mlini povsem novega sestava.

Novo svetilke z acetilenskim plinom za lovenje mrčesov, pumpe za vino, cevi za vino, kletarsko orodje kakor tudi vse druge stroje kot triere, vitle, mlatilnice itd., pošilja po najnižjih cenah

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Ceniki zastoj in franko. Dopisuje v vseh jezikih.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM

CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33. podružnica Trst. Piazza Goldoni 2.

Prilagoča svoja dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vod- nje, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železno pohištvo in pred ognjem varna blagaine, nagrobne križe in ograje ter orodja za vsako obrt.

Zahtevajte povsod voščilo (biks)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda se dobi pri slednjih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst in Opčine, Vekoslav Plesničar ul. Stadion, Ivan Tomažič Barr. Vecchia, Ivan Prelog Barr. Vecchia, Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millonig ul. Ghega, v okolici: Fran Šuman, Anton Sancin v Skednju; Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Gočina, Svetko Hanibal Škerlj pri sv. Ivanu; Ivan Čergol, Colognati Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka Štoka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.

Glavna zaloga: tvrdka J. Drufovka v Gorici.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brillant
v TRSTU
ulica S. Giovanni št. 5, I. nadstr.
Izvršuje zadelanja z emajlem, porcelanom, srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.
ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Epilepsija.

Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih stra- steh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobjiva se brez- plačno in franko v Schwan- nen-Apotheke Frankfurt a. M.

Anton Skerl mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci- lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konku- rence.

Specijeliteta:

Priprave za točnje piva.

NB. V obljajenje nakupovanja se proda ovs vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Mladenič se 7-letno prakso v manufakturni branži išče službo tudi kot ma- gaciner, agent ali iztirjevalec. Naslov povč uprava „Edinosti“.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zal go kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico unava da more v polni meri zadostiti vsem zah'opuz cenj. odjemalcem.

V obeh prodajalnicah vdobjiva se razno blago najbolše kakovosti in najmoderneje iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srjce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prvot in prtikirov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svile- nine raznovrstni okraski za živilje in kitičiarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočnje in najnatan- nejše po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., ...
v lastni hiši.

Pranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestu- jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentn. davek.

Posojila dajejo se samo članom in stier na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol- in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263,563.
Poštuo-bran. račun št. 837,315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000,000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komun. in obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spjletu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.